

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 168/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. marca 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Podobom, Bratislavská 354/32, Dubnica nad Váhom, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tdo 28/2014 a jeho uznesením z 11. júna 2014, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 To 41/2013 z 30. mája 2013 a rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2 T 90/2011 z 13. marca 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

v Českej republike, pričom cez ďalšie osoby odsúdený [REDAKOVANÉ], ako aj obž. [REDAKOVANÉ] predávali prostredníctvom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ďalším osobám drogy (heroín). Drogy sa vo veľkom skladovali práve v rodinnom dome obž. [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] s tým, že drogy pochádzajúce z Českej republiky sa balíčkovali, vážili a následne distribuovali práve z tohto rodinného domu. Ods. [REDAKOVANÉ] následne pred súdom v pozícii svedka v snahe pomôcť obž. [REDAKOVANÉ] zmenil výpoveď, pričom túto zmenu výpovede súd považuje za účelovú. Po vrátení veci krajským súdom súd opakovane po zákonom poučení chcel prepočítať už odsúdeného [REDAKOVANÉ], ktorý využil svoje zákonné právo v zmysle § 130 ods. 2 Tr. poriadku a odmietol vypovedať. Taktiež ods. [REDAKOVANÉ] svojou výpoveďou z prípravného konania usvedčuje [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ohľadne nákupu drog v Českej republike, pričom [REDAKOVANÉ] mal vedomosť o tom, že [REDAKOVANÉ] pripravoval zmesi drog a obžalovaný [REDAKOVANÉ] vyrábal tzv. skladačky. Do [REDAKOVANÉ] chodil často, vo svojej výpovedi z prípravného konania opisoval priebeh výroby a distribúcie heroínu od obž. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Pred súdom po zákonom poučení v zmysle § 130 ods. 2 Tr. poriadku [REDAKOVANÉ] využil svoje právo a odmietol vypovedať. Taktiež odsúdený [REDAKOVANÉ] vo svojej výpovedi z prípravného konania označil práve [REDAKOVANÉ] ako človeka od ktorého [REDAKOVANÉ] kúpoval drogy a že obž. [REDAKOVANÉ] drogy distribuuje. Na poslednom hlavnom pojednávaní po zákonom poučení podľa § 130 ods. 2 Tr. poriadku [REDAKOVANÉ] nevyužil svoje zákonné právo a k veci vypovedal s tým, že čiastočne zmenil svoju výpoveď smerujúci k obžalovanému [REDAKOVANÉ], pričom odstraňoval rozpory vzhľadom na jeho výpoveď z prípravného konania a z pôvodného konania pred súdom, pričom rozpory vysvetlil tým, že pri výsluchu na polícii v prípravnom konaní mal tzv. „absťák“ a policajti, ktorí ho vypočúvali, si upravovali výpovede podľa toho, ako potrebovali. Ods. [REDAKOVANÉ] taktiež vo výpovedi z prípravného konania označil obž. [REDAKOVANÉ] ako distribútora od ktorého práve aj on kúpoval drogy, nakoľko bol dlhodobo drogový závislý. Po zákonom poučení podľa § 130 ods. 2 Tr. poriadku v konaní pred súdom tento využil svoje zákonné právo a odmietol vypovedať. K distribúcii heroínu tiež vypovedal svedok [REDAKOVANÉ] v prípravnom konaní ako aj pred súdom, ktorý potvrdil, že práve obž. [REDAKOVANÉ],

ods. [REDACTED] a ods. [REDACTED] mu drogy predávali. Taktiež svedok [REDACTED] vypovedal v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, že bol svedkom viacerých nákupov drog v [REDACTED], ktoré kupovali práve obž. [REDACTED] a ods. [REDACTED]. Podpornými dôkazmi, ktoré svedčia o vine obž. [REDACTED] sú aj prepisy telefonických hovorov,, či už obžalovaného so spoluodsúdenými, alebo s ďalšími osobami, ktoré od obž. [REDACTED] drogy nakupovali.

U obž. [REDACTED] znalci z odboru zdravotníctvo, odboru psychiatria nepotvrdili závislosť na drogách.

Súd sa zaoberal tiež otázkou zákonnosti vykonaných dôkazov – neodkladných úkonov v rámci prípravného konania, ktoré namietal obžal. [REDACTED] (vykonanie domových prehliadok, postup polície pri vykonávaní domových prehliadok a pod.). Súd viazaný právnym názorom Krajského súdu konštatuje, že boli dodržané všetky potrebné štandardy pri vykonaní domových prehliadok a teda nemožno ich označiť za nezákonné.»

Odsudzujúci rozsudok okresného súdu napadal sťažovateľ odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 41/2013 z 30. mája 2013 tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol.

V napadnutom uznesení krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vo vzťahu k rozhodovaniu o vine a treste vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy, ktoré správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 ods. 10, 12 Tr. por., preto dospel k správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom, ktoré v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por., podrobne a vecne správne v napadnutom rozsudku odôvodnil. Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal všetky potrebné dôkazy, ako i tie, ktoré vykonať nariadil odvolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 15. 11. 2012, sp. zn. 2 To/120/2012. So zreteľom na vykonané dôkazy, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd, ktoré na seba nadväzujú, navzájom sa podporujú a dopĺňajú, nemal ani odvolací súd pochybnosti o vierohodnosti a správnosti skutkových zistení okresného súdu. Krajský súd sa plne stotožnil s hodnotením

dôkazov prebratých na hlavnom pojednávaní tak, ako to vyjadril okresný súd v písomnom vyhotovení svojho rozsudku, mimo hodnotenia dôkazu prečítaním výpovedí z prípravného konania [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako obvinených, ktorí v postavení svedkov odmietli na hlavnom pojednávaní ako svedkovia vypovedať a nebolo možné vzhľadom na rozhodnutie NS SR č. 14/2012 prihliadať. Napriek absencií týchto výpovedí však skutkový stav bol jednoznačne a nespochybniteľne, ďalšími dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, preukázaný. Okresný súd náležitým spôsobom preukázal, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] sa skutkov v rozsahu, ako boli tieto ustálené okresným súdom, dopustil. Odvolací súd, poukazujúc už i na svoje predchádzajúce rozhodnutie, vo veci nevzhladol porušenie ustanovení Trestného poriadku v súvislosti s vykonávaním domových prehliadok. Naopak tieto považuje za zákonné a ako i zaistenie dôkazového materiálu – drog.

Vychádzajúc zo správne zisteného skutkového stavu, okresný súd teda nepochybil, keď konanie obžalovaného [REDAKOVANÉ] právne posúdil ako pokračujúci obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/ c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. spáchaný v bode 1) formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a v bode 2) samostatne.

Odvolací súd teda dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom, ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými rozviedol a vysvetlil svoje zistenia (mimo procesne nepoužiteľných výpovedí [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako obvinených).“

Proti právoplatnému odsudzujúcemu rozhodnutiu (napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu) podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tdo 28/2014 z 11. júna 2014 dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

V napadnutom uznesení najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

„Pokiaľ ide o výhradu obvineného, spočívajúcu konkrétne v tom, že konajúce súdy v danom prípade nevykonali žiadne dôkazy svedčiace v jeho prospech, nesprávne vyhodnotili výpovede svedkov, listinných dôkazov, že tieto závery nezodpovedajú predstavám obvineného, tak tu treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú z dovolacieho konania vylúčené, nakoľko správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu. Len s poukazom na nesúhlas s hodnotením dôkazov, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať žiadny dovolací dôvod.

Z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné, a že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní obvineného je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu či nápravu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Navyše uvedené námietky nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátora na druhej strane. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

Opätovne sa pritom v tejto súvislosti javí ako žiaduce poukázať na to, že to, aké dôkazy súdy vykonali, ako ich následne vyhodnotili a aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili je otázka skutkových zistení, ktorú dovolací súd v predmetnom konaní už nemá oprávnenie preskúmať a to aj vo vzťahu k tomu, akú výšku škody súdy ustálili, a či ustálili tú okolnosť, či k nehode došlo a v akom rozsahu bolo vozidlo poškodené.

V tomto smere považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Zo spisového materiálu je pritom zrejmé, že právo na obhajobu bolo v plnom rozsahu zachované, obhajca aj obvinený svoje práva v zákonom rozsahu aj patrične využili.

Záverov dovolacieho súdu možno použiť aj pri argumentácii o neexistencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ktorý mal spočívať v nezákonom vykonaní domových prehliadok.

Dovolací súd nezistil žiadne pochybenie pri vykonaní týchto, je zákonné, keď sa potenciálny obvinený nedozvie, s taktických dôvodov, vopred, že domová prehliadka bude vykonaná a nebude pri nej prítomný.

Dokazovanie na hlavnom pojednávaní bolo vykonané v súlade s ustanovením Trestného poriadku, z procesného hľadiska neboli porušené ustanovenia Trestného poriadku pri vykonávaní dôkazov, a preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Nakoľko súdy ustálili, že skutok sa stal tak, ako je uvedený v skutkovej vete výrokovej časti prvostupňového rozsudku, zodpovedala tomu i právna kvalifikácia, bez ohľadu na presvedčenie obvineného, že nebolo jednoznačne preukázané, že u neho nájdené drogy mu vlastne ani nepatrili.

Obvineného námietky voči nesprávne zistenému skutkovému stavu a následne zlého právneho posúdenia konania obvineného nenapĺňuje dovolací dôvod tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.“

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu odvolací súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie v trestnej veci sťažovateľa sp. zn. 2 To 120/2012 z 15. novembra 2012, ktorým krajský súd zrušil predchádzajúci rozsudok okresného súdu v predmetnej veci a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval

a rozhodol. Z uvedeného dôvodu sa ústavný súd oboznámil aj s predchádzajúcim uznesením krajského súdu, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Okresný prokurátor v Trenčíne podal obžalobu, pod sp. zn. 1 Pv 382/10-244 zo dňa 13. 06. 2011 na obžalovaných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Okresný súd po vyhlásení o uznaní viny obžalovaných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vylúčil na samostatné konanie.

Obžalovaných, ktorých okresný súd vylúčil na samostatné konanie, potom vo veci ďalej vypočúval na hlavnom pojednávaní už v postavení svedkov. Takto na hlavnom pojednávaní ako svedkov vypočul [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

V tejto súvislosti krajský súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. 14/2012, ktorým tento zaujíma stanovisko k práve obvineného v pozícii svedka odmietnuť výpoveď a podmienky prečítania predchádzajúcej výpovede na hlavnom pojednávaní, kde vyslovil:

I.) Svedok, ktorý bol skôr obvinený, resp. je obvinený z účasti na trestnom čine obvineného, vo veci ktorého vypovedá, má vždy právo odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 2 Tr. por. a to aj vtedy, ak sa trestné stíhanie proti nemu vedie alebo viedlo samostatne. Ak svedok toto svoje právo využije, jeho skoršiu výpoveď nemožno pre dikciu § 236 ods. 3 písm. a/ Tr. por. prečítať na hlavnom pojednávaní.

Predchádzajúcu výpoveď takéhoto svedka, na hlavnom pojednávaní, je však možné prečítať na hlavnom pojednávaní len podľa § 263 ods. 4 Tr. por. za podmienky, že svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva a ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku.

II.) Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v § 130 ods. 2, veta prvá Tr. por. je dôsledkom ústavnej ochrany a táto má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného stíhania (§ 1 Tr. por.), a to aj vtedy, ak by v dôsledku jej uplatnenia dokazovanie v konkrétnej veci trpelo tzv. dôkaznou núdzou.

III.) V zmysle § 263 ods. 4 Tr. por. výslovné vyhlásenie svedka po poučení či svoje právo odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Tr. por. využíva alebo nevyužíva musí byť vyjadrené takým spôsobom, aby neboli pochybnosti o jeho prejavenej vôli odoprieť výpoveď alebo vypovedať. Svedka nemožno nútiť, aby k tomu použil priamo formuláciu uvedenú v zákone.

Okresný súd výsluchy svedka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] nevykonal v súlade s Trestným poriadkom tak, ako to vyžaduje výklad uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu.

Zo zápisnice z hlavného pojednávania a zo zvukového záznamu na CD nosiči z hlavného pojednávania možno konštatovať, že svedok [REDAKOVANÉ] síce bol riadne poučený, avšak diametrálne odlišne vypovedal v súčasnosti v postavení svedka oproti výpovedi, ktorú učinil ako obvinený. Keďže svedok neodmietol na hlavnom pojednávaní výpoveď (§ 130 ods. 2 Tr. por.), bolo na odstránenie rozporov výpovede svedka z hlavného pojednávania s jeho výpoveďou ako obvineného z prípravného konania nutné prečítať jeho výpoveď z prípravného konania. K prečítaniu jeho výpovedí z prípravného konania ako obvineného na hlavnom pojednávaní nedošlo, teda výpoveď z prípravného konania nemohla byť použitá, lebo takýto dôkaz na hlavnom pojednávaní vykonaný nebol. Pokiaľ sa svedok vyjadroval k otázkam kladených mu na hlavnom pojednávaní k rozporom s výpoveďou z prípravného konania, je takýto postup nedostatočný. Obdobná situácia je i u svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Tento stav je možné napraviť v prípade odlišností výpovedí z prípravného konania a výpovedí z hlavného pojednávania len naznačeným spôsobom, ako ho deklaruje rozhodnutie NS SR č. 14/2012.

Páchateľom skutku pod bodom 1) napadnutého rozsudku i obžaloby mal byť i [REDAKOVANÉ], ktorý bol rovnako vylúčený na samostatné konanie. Ide o významného svedka, ktorý sa na trestnej činnosti mal priamo podieľať a vypovedať o okolnostiach, týkajúcich sa skutku ohľadom [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] na hlavnom pojednávaní vôbec vypočutý nebol, pričom jeho výpoveď, vzhľadom na jeho účasť na skutku, je potrebná najmä, ak sa na túto odvoláva i napadnutý rozsudok vo svojich dôvodoch.

Ďalej sa krajský súd nestotožnil s úvahami, na podklade ktorých okresný súd vyhodnotil výpovede svedkov z prípravného konania, ktorí z trestnej činnosti usvedčovali

██████████, ██████████ a ██████████, ako nevieryhodné z dôvodu, že títo svedkovia sú užívateľmi drog a neustále svoje výpovede menili. Krajský súd v tomto smere plne dáva za pravdu a stotožňuje sa s dôvodmi uvádzanými okresným prokurátorom, že títo svedkovia zmenu svojich výpovedí neboli schopní logicky vysvetliť, len sa odvolávali na nátlak zo strany bližšie neuvedených osôb z prostredia polície, keď mali prvýkrát vo veci vypovedať. Ich tvrdenia o nátlaku zo strany polície nielenže nevyznievajú nevieryhodne, ale treba skonštatovať, že títo svedkovia boli v prípravnom konaní vypočúvaní i za prítomnosti niektorého z obhajcov obžalovaných. Naopak zmenu týchto výpovedí, krajský súd považuje výslovne za účelovú, v snahe pomôcť obžalovaným. Opäť, ak títo svedkovia zmenili výpoveď, bolo potrebné ich výpovede z prípravného konania prečítať, vyzvať svedkov na odstránenie rozporov a náležitým spôsobom tieto výpovede vyhodnotiť. Konkrétne možno hovoriť ohľadom obžalovaného ██████████ o svedkoch ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████. Navyiac k zákonnosti a regulárnosti výsluchov boli vypočutí i vo veci konajúci vyšetrovatelia. Závery okresného súdu, preto krajský súd považuje za predčasné a nedôvodné k výsledkom vykonaných dôkazov.

... K námietkam vykonaných domových prehliadok obžalovaným ██████████, ██████████, krajský súd uvádza, že nezistil také skutočnosti, ktoré by tieto domové prehliadky bolo možné označiť za nezákonné. Boli dodržané všetky potrebné štandardy pri ich vykonávaní, ktoré osvedčili ich zákonnosť a pokiaľ obžalovaný ██████████ namieta, že nebol prizvaný k domovej prehliadke bytu a pivničných priestoroch v ██████████, tak treba uviesť, že operatívny postup príslušníkov polície pri vykonaní tohto dôkazu v záujme, aby nedošlo k zmareniu výsledku domovej prehliadky, takýmto spôsobom i museli byť domové prehliadky vykonané, lebo inak by hrozila obava, že dôjde k likvidácii dôkazného materiálu – zaistenej drogy.“

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že už v rámci prípravného konania došlo k neprípustnému zásahu do jeho základných práv, a to vykonaním domových prehliadok tak v rodinnom dome v ██████████, ako aj v byte v ██████████. Sťažovateľ zastáva názor, že i keď sa v čase domovej prehliadky v rodinnom dome v ██████████

nachádzal, nemal možnosť byť prítomný na každom mieste vykonávanej domovej prehliadky, čím nebola zaručená objektívnosť jej výkonu. K ďalšiemu pochybeniu podľa sťažovateľa malo dôjsť tým, že pri domovej prehliadke bola prítomná ako nezúčastnená osoba [REDAKOVANÉ], občianska zamestnankyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, čo je podľa neho v rozpore s § 30 ods. 2 Trestného poriadku. K porušeniu základného práva na obhajobu sťažovateľa malo podľa jeho tvrdenia dôjsť aj v súvislosti s domovou prehliadkou bytu na [REDAKOVANÉ] ulici v [REDAKOVANÉ], keďže ako vlastník bytu nebol prítomný pri vykonaní domovej prehliadky, nebol mu doručený príkaz na vykonanie prehliadky a ani mu nebola daná výzva na dobrovoľné vydanie vecí, čím malo dôjsť k porušeniu § 105 ods. 1 Trestného poriadku.

Sťažovateľ ďalej namieta, že *„Súdy sa vôbec nezaoberali ani tým, že vyšetrovateľom som bol až po cca jednom mesiaci od vzatia do väzby, konkrétne prípisom zo dňa 26. 07. 2010 pod ČVS: KRP-48/OVK-TN-2010 v rámci upozornenia o zmene právnej kvalifikácie poučený o nutnej obhajobe v zmysle § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, teda aj z toho vyplýva, že bolo porušené moje základné právo na povinnú obhajobu.“*

Sťažovateľ namieta aj použitie výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z prípravného konania, keďže títo využili pred súdom právo nevypovedať. Výpoveď svedka Veselovského považuje sťažovateľ za nepoužiteľnú, keďže má ísť o svedectvo drogovu závislej osoby a jeho vierohodnosť nebola podrobená znaleckému skúmaniu.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom upravené v čl. 47 ods. 2/ a základné právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu podľa čl. 50 ods. 3/ Ústavy Slovenskej republiky ako aj základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1/ Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky a jeho rozhodnutím pod sp. zn. 6 Tdo/28/2014 zo dňa 11. 06. 2014, uznesením Krajského súdu v Trenčíne pod sp. zn. 2 To/41/2013-2536 zo dňa 30. 05. 2013 a rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne pod sp. zn. 2 T/90/2011 zo dňa 13. 03. 2013 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6 Tdo/28/2014 zo dňa 11. 06. 2014 sa zrušuje.

3. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa prikazuje, aby vo veci podaného dovolania znovu konal a rozhodol a zakazuje sa pokračovať v porušovaní základného práva [REDAKOVANÉ] na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom, práva obvineného, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu a právo na súdnu a inú ochranu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva trovy právneho zastúpenia v sume 284,08,- € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov) na účet advokáta JUDr. Jozef Podoba...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu, ako aj napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 90/2011 z 13. marca 2013

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie (čo aj urobil), o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 41/2013 z 30. mája 2013 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 28/2014 z 11. júna 2014

Pri preskúvaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou

judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z odôvodnení napadnutých rozhodnutí okresného súdu, krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu a tiež vlastnej spisovej dokumentácie, ktorá tvorí obsah spisu vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 523/2012 [pod označenou spisovou značkou bolo vedené konanie o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov o jeho opätovnom vzatí do väzby v predmetnej trestnej veci potom, čo bol prepustený v inej trestnej veci z výkonu trestu (ústavný súd predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľa týkajúcu sa tej istej trestnej veci uznesením z 25. októbra 2012 odmietol, pozn.)] a spisu vedeného pod sp. zn. Rvp 1188/2011 (pod touto spisovou značkou bolo vedené konanie o podaní sťažovateľa, ktorým namietal postup pri vykonaní domových prehliadok v tej istej trestnej veci).

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa súvisiacim s vykonaním domových prehliadok ústavný súd poznamenáva, že ide o námietky, ktoré sťažovateľ vznášal od začiatku trestného konania a boli opakovane predmetom prieskumu orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov, pričom všetky tieto námietky boli v priebehu trestného konania vyhodnotené ako nedôvodné.

Námietku týkajúcu sa domovej prehliadky v rodinnom dome v [REDAKOVANÉ], pri ktorej bol sťažovateľ prítomný a rovnako tak bola prítomná ako nezúčastnená [REDAKOVANÉ].

osoba [REDACTED] (o jej nezaujatosti nemá ústavný súd dôvod pochybovať), založenú na argumentácii: „... *nemal som možnosť byť prítomný na každom mieste vykonávanej domovej prehliadky, teda nebola zaručená objektívnosť jej vykonávania...*“ ústavný súd hodnotí ako špekulatívnu, účelovú, a teda zjavne neodôvodnenú.

Pri domovej prehliadke bytu na [REDACTED] ulici v [REDACTED] sťažovateľ síce nebol prítomný, avšak v byte bola prítomná jeho priateľka [REDACTED], ktorá bola v tom čase tehotná (čo sťažovateľ nespochybňuje), čím bola nepochybne naplnená diktia § 105 ods. 1 Trestného poriadku (Orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.), a teda aj korektnosť a zákonnosť sťažovateľom namietanej domovej prehliadky. Zároveň sa ústavný súd stotožňuje aj s argumentáciou najvyššieho súdu (ako aj krajského súdu), podľa ktorej je postup, pri ktorom sa potenciálny obvinený z taktických dôvodov vopred nedozvie, že domová prehliadka bude vykonaná, a nebude pri nej prítomný, je zákonný, keďže v opačnom prípade by hrozilo, že dôjde k likvidácii drog ako dôkazného materiálu.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa zásahu do jeho základného práva na obhajobu (a tiež základného práva na právnu pomoc) založenej na argumentácii, že „*Súdy sa vôbec nezaoberali ani tým, že vyšetrovateľom som bol až po cca jednom mesiaci od vzatia do väzby, konkrétne prípisom zo dňa 26. 07. 2010 pod ČVS: KRP-48/OVK-TN-2010 v rámci upozornenia o zmene právnej kvalifikácie poučený o nutnej obhajobe v zmysle § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, teda aj z toho vyplýva, že bolo porušené moje základné právo na povinnú obhajobu*“, ústavný súd poukazuje na svoje zistenie zo spisu vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 523/2012, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ bol v predmetnej trestnej veci obvinený zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) Trestného zákona uznesením vyšetrovateľa z 26. júna 2010 a bol vzatý v predmetnej

trestnej veci do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 75/2010 z 28. júna 2010. Z uvedeného vyplýva, že až označeným uznesením z 28. júna 2010 vznikol dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom v ten istý deň bol opatrením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 75/2010 z 28. júna 2010 sťažovateľovi za obhajcu ustanovený podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obhajca

██████████.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že požiadavky vyvoditeľné zo základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy boli v trestnej veci sťažovateľa naplnené a dodržané bezprostredne po tom, ako ich potreba vznikla. Ústavný súd zároveň podotýka, že zmena právnej kvalifikácie skutku vyplývajúca z uznesenia vyšetrovateľa z 26. júla 2010 na tomto závere nič nemení, t. j. v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemala žiadny vplyv na zachovanie práva sťažovateľa na povinnú obhajobu v predmetnej trestnej veci.

Na základe uvedeného ústavný súd považuje za nedôvodnú aj námietku sťažovateľa týkajúcu sa porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ku ktorému malo dôjsť v súvislosti s ustanovovaním obhajcu.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa nezákonného použitia výpovedí svedkov ██████████, ██████████ a ██████████ z prípravného konania pri rozhodovaní predmetnej trestnej veci ústavný súd poukazuje predovšetkým na rozhodnutia krajského súdu z 15. novembra 2012 a najmä z 30. mája 2013, v ktorých odvolací súd uviedol, že *„... sa plne stotožnil s hodnotením dôkazov prebratých na hlavnom pojednávaní tak, ako to vyjadril okresný súd v písomnom vyhotovení svojho rozsudku, mimo hodnotenia dôkazu prečítaním výpovedí z prípravného konania ██████████, ██████████, ██████████, ako obvinených, ktorí v postavení svedkov odmietli na hlavnom pojednávaní ako svedkovia vypovedať a nebolo možné vzhľadom na rozhodnutie NS SR č. 14/2012 prihliadať. Napriek absencií týchto výpovedí však skutkový stav bol jednoznačne a nespochybniteľne,*

ďalšími dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, preukázaný.“. Z citovaného vyplýva, že krajský súd na sťažovateľom namietané svedecké výpovede pri svojom rozhodovaní neprihliadal. Z uvedeného zároveň vyplýva záver ústavného súdu, že aj námietka sťažovateľa týkajúca sa použitia výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z prípravného konania je zjavne nedôvodná.

Sťažovateľ namieta aj výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorá je podľa neho nepoužiteľná, keďže ide o svedectvo drogovo závislej osoby, pričom jej vierohodnosť nebola podrobená znaleckému skúmaniu. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že otázka hodnotenia dôkazov patrí primárne do pôsobnosti všeobecných súdov, pričom postup, pri ktorom príslušné všeobecné súdy vyhodnotia výpoveď drogovo závislej osoby ako hodnovernú bez toho, aby jej hodnovernosť bola podrobená znaleckému dokazovaniu, nemožno sám osebe považovať z ústavného hľadiska za neakceptovateľný a neudržateľný.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu a základnými právami podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 4 a čl. 50 ods. 3 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa s ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2015